

Welkom in Rome

AANKOMST IN ROME	3
WAT U NIET MAG MISSEN	4
HOOGTEPUNTEN VAN MICHELIN	6
ROME IN 3 DAGEN	8

Detail van de Vierstromenfontein op het Piazza Navona.

© Maui01/Stock

Het Sint-Pietersplein lokt veel religieuzen. © Gargolas/Stock

AANKOMST IN ROME

Met het vliegtuig

LUCHTHAVEN FIUMICINO - LEONARDO DA VINCI

32 km ten zuidwesten van de stad - ☎ 06 65 951 - www.adr.it - gratis stadsplattegrond bij het Punto Informativo Turistico (PIT - aankomsthal, terminal 3 - dag. 8.00-20.45 u). Een rechtstreekse **trein**, de **Leonardo Express**, rijdt naar het station Termini, 6.23-23.23 u (Termini-Fiumicino 5.35-22.35 u). U kunt deze trein om de 15-30 min. nemen op perron 1 van het station op de luchthaven. Het traject kost € 14 en duurt 30 min. Als u naar Trastevere wilt, neemt u het beste de stadstrein **FL1** richting Roma Tiburtina (elk kwartier, op zo. elk halfuur - 5.57-11.42 u - enkeltje € 8). Er rijden regelmatig **bussen** naar het station Termini (50 min.): Terravision (www.terravision.eu - € 5), Atral (www.atral-lazio.com - € 5), Sit Bus Shuttle

(www.sitbusshuttle.it - € 6), T.A.M. (www.tambus.it - € 6) en Rome Airport Bus (www.romeairportbus.it - € 6,90). Ze vertrekken bij het busstation aan T3. Volg vanuit T2 de wegwijzers 'Regional Bus Station' voor bussen van Cotral (www.cotralspa.it - € 5). Kaartjes zijn te koop aan de automaten en op de bus, of online (goedkoper). Een **taxirit** naar het stadscentrum kost € 48 (vast tarief) tot vier personen, bagage inbegrepen.

LUCHTHAVEN CIAMPINO

15 km ten zuidoosten van Rome - ☎ 06 65 951 - www.adr.it - PIT (aankomsthal - 9.00-18.30 u). Bus 520 rijdt tot **metrostation** Cinecittà (lijn A), bus 720 rijdt tot Laurentina (lijn B) - € 1,50. De bussen van Cotral rijden tot Anagnina (lijn A) en EUR Fermi (lijn B) - € 1,10. De **bussen van Terravision** (€ 5), Sit Bus Shuttle (€ 5) en Rome Airport Bus (vertrek vanaf 4.00 u - € 5,90) rijden tot station Termini. Een **taxirit** naar het centrum kost € 30 (vast tarief) tot vier personen, bagage inbegrepen.

METRO

www.atac.roma.it

Dienstregeling: 5.30-23.30 u (1.30 u op vr. en za.).

Tarief: kaartje BIT (100 min., € 1,50); Roma 24h (€ 7), 48h (€ 12,50) of 72h (€ 18).

Plattegrond: aan de binnenzijde van het omslag.

☎ 'Openbaar vervoer', blz. 18.

Met de trein

Stazione Termini - Piazza dei Cinquecento - ☎ blz. 12.

Met de bus

Eurolines (☎ 088 076 17 00 voor Nederland of 02 274 13 50 voor België - www.eurolines.nl) en **FlixBus** (☎ 085 888 18 43 - www.flixbus.nl) stoppen bij het station Roma Tiburtina.

WAT U NIET MAG MISSEN

Onze favoriete 'mooste plekjes'

1

Colosseum★★★
Vouwkaart F6 - 🕒 blz. 66

2

Scalinata della Trinità dei Monti★★★
Vouwkaart E3 - 🕒 blz. 72

3

Fontana del Nettuno,
Piazza Navona★★★
Vouwkaart D4 - 🕒 blz. 32

4

Pantheon★★★
Vouwkaart E4 - 🕒 blz. 41

5

Piazza San Pietro★★★
 Vouwkaart B4 - 📍 blz. 94

6

Forum Romanum★★★
 Vouwkaart E6 - 📍 blz. 56

7

Fontana di Trevi★★★
 Vouwkaart E4 - 📍 blz. 78

8

Villa Borghese★★★
 Vouwkaart E-F1-2 - 📍 blz. 76

HOOGTEPUNTEN VAN MICHELIN

♥ **Geniet van de eer die u overvalt als u de deur van de Sixtijnse Kapel opendukt** om 6.00 u 's ochtends, met als enige gezelschap de *clavigero*, de stijlvolle bewaker van de sleutels van het Vaticaan. En wees vervolgens zo blij als een kind als even later het beroemdste fresco ter wereld wordt verlicht. 🍷 blz. 99.

♥ **Word verliefd op de Madonna dei Pellegrini**, die Caravaggio schilderde in de Chiesa Sant'Agostino. Let op het contrast tussen de verfijnde voeten van Maria en de vuile voeten van de

twee geknielde pelgrims voor haar. Het wekte bij veel tijdgenoten van de kunstenaar ontzetting op. 🍷 blz. 36.

♥ **Breng een aangrijpend bezoek aan studio 5 in Cinecittà**, de studio van Federico Fellini, een Italiaans regisseur met een nauwe band met Rome. Stel u voor hoe hij hier met zijn stentorstem riep: 'Actie!' 🍷 blz. 166.

♥ **Beleef een unieke avond door een opera bij te wonen in de openlucht** met als decor de indrukwekkende overblijfselen van de **Thermen van Caracalla**. In de zomer worden er opera's, concerten en balletopvoeringen gehouden door het Teatro dell'Opera di Roma. 🍷 blz. 88.

♥ **Snuif in het oude getto de geur op die ontsnapt uit de Forno Boccione**, een koosjere, traditionele bakkerij die heel wat overheerlijke specialiteiten in huis heeft, zoals de *crostata ricotta e visciole* (taart met ricotta en morellen). 🍷 blz. 136.

♥ **Bewonder Apollo en Daphne langs alle kanten in de Galleria Borghese**. Dit werk van Bernini lijkt steeds mooier te worden telkens als u het vanuit een andere hoek bekijkt. 🍷 blz. 76.

♥ **Geniet van de zonsondergang vanaf de Passeggiata del Gianicolo**, terwijl u proeft van een glas wijn op een terrasje, met de Eeuwige Stad aan uw voeten... Magisch! 🍷 blz. 92.

Geniet van de zonsondergang vanaf de Gianiculum.

Het architectuurmuseum MAXXI is op zich al een parel van hedendaagse bouwkunst.

♥ **Tel de verschillende okertinten die de huizen in de wijk La Garbatella vertonen. Het zijn er wel vijftig.**

Deze voormalige arbeiderswijk waar de gevels in de loop der tijd hun glans verloren, waar de was uit het raam te drogen hangt en waar tomaten tegen de gevels groeien, bewaarde de landelijke charme die ze ook al bezat in de jaren 1960. 📍 blz. 90.

♥ **Dompel uzelf onder in de wereld van de hedendaagse architectuur in het museum MAXXI.**

Het museum bezit een boeiende collectie en het gebouw zelf is al net zo interessant. Het gebouw werd ontworpen door de Brits-Iraakse architecte Zaha Hadid. 📍 blz. 105.

♥ **Laat u verrassen door de Centrale Montemartini, een plek waar oud en nieuw hand in hand gaan en dieselmotoren en stoomturbines van de thermo-elektrische centrale uit 1912 waken over meesterlijke kunstwerken.**

📍 blz. 89.

♥ **Denk na over de bijzondere persoonlijkheid van keizer Hadrianus**

tijdens een bezoek aan zijn villa in Tivoli. Wedden dat u na uw bezoek aan Rome meteen op zoek gaat naar het boek *Hadrianus' gedenkschriften*, de gefingeerde biografie van Hadrianus, geschreven door Marguerite Yourcenar?

📍 blz. 108.

ROME IN 3 DAGEN

De eerste dag

► Ochtend

Begin uw bezoek aan de stad in het antieke Rome: het **Colosseum★★★** (blz. 66), het **Forum Romanum en de Palatino★★★** (blz. 56) en ten slotte het **Piazza del Campidoglio★★★** (blz. 52).

► Lunch

Wandel naar het **Teatro di Marcello★★** (blz. 50) en lunch in het oude getto.

► Na de lunch

Trek naar het **Pantheon★★★** (blz. 41) en verdwaal in de straatjes van het barokke Rome. Bezoek zeker de kerken **San Luigi dei Francesi★★** (blz. 37) en **Sant'Agostino★** (blz. 36). U ziet er enkele van de grootste meesterwerken van Caravaggio. Breng de rest van de middag door in het **Palazzo Altemps★★★** (blz. 34). Kuier op het einde van de middag rond op het

Piazza Navona★★★ (blz. 32), tussen de schilders en straatartiesten, en drink een wijntje in een van de vele wijnbars rond het plein.

► Avond

Dineer op het **Campo de' Fiori★★** (blz. 39) en breng er de avond door.

De tweede dag

► Ochtend

De ochtend van de tweede dag staat in het teken van kunst en shoppen rond het **Piazza di Spagna★★★** (blz. 72) met een verplichte halte in het **Antico Caffè Greco** (blz. 129). Trek dan naar het **Piazza del Popolo★★** (blz. 70) en bezichtig de **Santa Maria del Popolo★★** (blz. 70).

► Lunch

Lunch rond het Piazza del Popolo of, bij mooi weer, in **Il Pincio** (blz. 73). U kunt ook picknicken in het park.

► Na de lunch

Zet koers naar de tuinen van de **Villa Borghese★★★** (blz. 76) voor een aangename wandeling en voor de schitterende **Galleria Borghese★★★** (blz. 76). Vergeet voor deze laatste niet vooraf te reserveren. Keer terug naar het centrum via de **Trevifontein★★★** (blz. 78).

► Avond

Dineer in deze buurt en ga dan naar het **Piazza del Quirinale★★** (blz. 78) om te genieten van het uitzicht of, afhankelijk van het programma, een van de opmerkelijke tentoonstellingen

PANORAMISCHE UITZICHTEN

Rome is gebouwd op zeven heuvels die verschillende prachtige uitzichtpunten hebben over de hele stad: Piazza del Campidoglio (blz. 52); Piazza del Quirinale (blz. 78); het terras van het Vittoriano (blz. 47); de Passeggiata del Gianicolo (blz. 92); de tuin van het Pincio (blz. 73) en de koepel van de Sint-Pietersbasiliek in het Vaticaan (blz. 98).

Het Piazza di Spagna en de Fontana della Barcaccia liggen aan de voet van de Trinità dei Monti.

te bewonderen in de **Scuderie del Quirinale** (blz. 80), die tot laat open zijn.

De derde dag

► Ochtend

Trek heel vroeg naar het **Vaticaan**★★★ (blz. 93) en breng er de ochtend door in de **Sint-Pietersbasiliek**★★★ (blz. 94) en de **Vaticaanse musea**★★★ (blz. 98) met de adembenemende **Sixtijnse Kapel**★★★ (blz. 99).

► Lunch

Kom op krachten met een pizza *taglio* in het **Pizzarium Bonci** (blz. 124) achter het Vaticaan.

► Na de lunch

Trek naar het **Castel Sant'Angelo**★★★ (blz. 93) en loop vervolgens langs de rechteroever van de Tiber naar de

Passeggiata del Gianicolo★ (blz. 92). Klim naar het terras van de Janiculum en geniet er aan het eind van de middag van een schitterend uitzicht op Rome.

► Avond

Dineer en breng de rest van de avond door in de populaire wijk **Trastevere**★★ (blz. 91).

EEN DAGJE LANGER BLIJVEN

Hebt u nog een dagje tijd over, breng dan nog een dag door in Tivoli en ontdek er de Villa Adriana (blz. 108) en de Villa d'Este (blz. 110).

DE REIS VOORBEREIDEN

Formaliteiten

Identiteitspapieren – Alle onderdanen van een lidstaat van de Europese Unie moeten in het bezit zijn van een geldig paspoort. Minderjarigen die alleen reizen, moeten een geldig paspoort kunnen voorleggen, of een identiteitskaart met een toestemming van de ouders (verkrijgbaar in het gemeentehuis of op het politiebureau).

Douane – De wetgeving op het invoeren van producten (alcohol, sigaretten enzovoort) is gelijk voor alle landen van de Europese Unie. Meer informatie vindt u op de volgende websites: www.douane.nl, www.financien.belgium.be/nl/douane_accijnzen en www.agenziadoganemonopoli.gov.it.

Gezondheid – Of u nu voor een weekend of een langere periode naar Italië reist, zorg voor een Europese ziekteverzekeringskaart. U vraagt deze kaart gratis aan bij uw zorgverzekeraar. De kaart geldt in alle lidstaten van de Europese Unie en is persoonsgebonden (ieder lid van het gezin heeft dus een eigen kaart nodig, ook de kinderen).

Geldzaken

Munteenheid – De euro.

Geld pinnen – U vindt overal in Rome voldoende pinautomaten, ook in de stations en op de luchthavens.

Betalen – De meeste hotels en winkels aanvaarden internationale betaalkaarten. Afhankelijk van het systeem moet u pinnen of uw handtekening zetten.

Zorg ervoor dat u ook altijd contant geld op zak hebt om te betalen in goedkope restaurants.

 Bij diefstal van uw betaalkaart, zie het kader 'Noodnummers', blz. 16.

Met de bus

Eurolines (☎ 088 076 17 00 voor Nederland of 02 274 13 50 voor België - www.eurolines.nl) en **FlixBus** (☎ 085 888 18 43 - www.flixbus.nl) rijden vanuit verschillende steden in België en Nederland naar Rome.

 'Aankomst in Rome', blz. 3.

Met de trein

 'Aankomst in Rome', blz. 3.

VANUIT BELGIË

Rome is bereikbaar vanuit de grote steden in België, met meerdere overstappen.

NMBS - ☎ 02 528 28 28 - www.b-europe.com

VANUIT NEDERLAND

Rome is bereikbaar vanuit de grote steden in Nederland, met meerdere overstappen.

NS - ☎ 030 230 00 23 - www.nsinternational.nl

Met het vliegtuig

 'Aankomst in Rome', blz. 3.

Luchthaven Fiumicino - Leonardo da Vinci – 32 km ten zuidwesten van de stad - ☎ 06 65 951 - www.adr.it
Luchthaven Ciampino – 15 km ten

zuidoosten van de stad - ☎ 06 65 951 - www.adr.it.

GEWONE LUCHTVAARTMAATSCHAPPIJEN

Alitalia – Enkele rechtstreekse vluchten en vluchten met een overstap per week vanuit Brussel en Amsterdam naar Rome. ☎ +39 06 65 649 - www.alitalia.com

Brussels Airlines – Rechtstreekse vluchten vanuit Brussel naar Rome. ☎ 0900 51 600 (vanuit België) - www.brusselsairlines.com

KLM – Rechtstreekse vluchten vanuit Amsterdam naar Rome, of met overstap in Parijs. ☎ 020 474 77 47 - www.klm.com

GOEDKOPE VLUCHTEN

Deze reisagenschappen vergelijken de tarieven van luchtvaartmaatschappijen. Sommige bieden ook hotels aan:

Govolo – www.govolo.nl

Skyscanner – www.skyscanner.nl

Vliegwinkel.nl – www.vliegwinkel.nl

Connections – www.connections.be

Airstop – www.airstop.be

Vliegtickets.com – www.vliegtickets.com

Easy Jet en Transavia bieden regelmatig vluchten naar Rome aan voor interessante prijzen:

Easyjet – Rechtstreekse vluchten vanuit Amsterdam naar Rome. www.easyjet.com

Transavia – Rechtstreekse vluchten vanuit Rotterdam naar Rome. www.transavia.com

Ryanair – Rechtstreekse vluchten vanuit Brussel, Charleroi en Eindhoven naar de luchthaven Rome Ciampino - www.ryanair.com

Vueling – vluchten met overstap in

Barcelona vanuit Amsterdam en Brussel naar Roma Fiumicino - www.vueling.com

Seizoenen en klimaat

Het klimaat in Rome, dat op 28 km van de zee ligt, is het hele jaar door overwegend gematigd. Het is er bijzonder aangenaam in **mei, juni, september en oktober**. In juli en augustus dalen de temperaturen zelden onder 30 °C en wordt het overwegend drukkend warm. Anderzijds is de 'Eeuwige Stad' dan minder vervuild en rustiger omdat veel Romeinen in die periode met vakantie gaan. Helaas zijn ook veel bezienswaardigheden en restaurants gesloten. September en oktober zijn schitterende, zonnige en zachte maanden. November is een echte regenmaand

© Prida 666

Rome heeft in elk seizoen heel wat te bieden.

EVENEMENTENKALENDER

Tijdelijke tentoonstellingen

Er worden interessante tijdelijke tentoonstellingen gehouden in de Scuderie del Quirinale (www.scuderiequirinale.it), het Palazzo delle Esposizioni (www.palazzoesposizione.it), het Vittoriano (www.ilvittoriano.com), het Palazzo Braschi (www.museodiroma.it), de Mercati di Traiano (www.mercatiditraiano.it) en MATTATOIO (www.mattatolioroma.it).

U vindt een overzicht van de evenementen op www.oggiroma.it en www.trova-roma.com

26 Jaarlijkse evenementen

JANUARI

► **Feest van de H. Agnes** – Op 21 januari worden in de kerk S. Agnese fuori le Mura twee schapen gezegend en aan de benedictinessen van S. Cecilia geschonken. Met de wol weven ze *paliums* die de paus aan de aartsbisschoppen schenkt.

FEBRUARI

► **Carnaval** – Optochten en voorstellingen vanaf de donderdag voor Vastenavond. www.romeguide.it

MAART

► **Autowijding** – Op de zondag het dichtst bij 9 maart worden auto's gewijd bij de kerk van Santa Francesca Romana, de patroonheilige van de automobilisten.

► **Maratona di Roma** – Kijk voor de precieze datum, meer informatie over

de inschrijvingen en het parcours op www.maratonadiroma.it

GOEDE WEEK

► **Goede Vrijdag** – Nachtelijke kruisweg tussen het Colosseum en de Palatijn.

► **Pasen** – 's Middags pauselijke zegen *urbi et orbi* op het Sint-Pietersplein.

APRIL

► **Natale di Roma** – Op 21 april wordt de stichting van de legendarische Eeuwige Stad (753 v.Chr.) herdacht in het Capitool met plechtige ceremonies, optochten in de Via dei Fori Imperiali en culturele evenementen in de hele stad. www.060608.it

► **Settimana della Cultura** – Een week lang zijn musea en concertzalen gratis toegankelijk en zijn bezienswaardigheden die doorgaans gesloten zijn voor het publiek, gratis te bezichtigen. Kijk voor meer informatie op www.beniculturali.it

► **Fiera di Via Margutta** – Eind april stellen verschillende kunstenaars hun werken tentoon in de Via Margutta. www.centopittoriviamargutta.it

MEI

► **Primo Maggio** – Groot rockconcert, het grootste van Italië, op het piazza San Giovanni il Laterano. www.primomaggio.net

JUNI

► **Festa della Repubblica** – 2 juni. Militaire optocht in de Via dei Fori Imperiali. De Giardini del Quirinale zijn dan geopend voor het publiek.

► **Lungo il Tevere... Roma** – 1ste week van juni. Kunst, cultuur, gastronomie en opvoeringen langs de oevers van de Tiber. www.lungoiltevereroma.it

► **Estate Romana** – Vier maanden lang concerten, opvoeringen en evenementen in de stad. U vindt het programma op www.estateromana.comune.roma.it

► **San Giovanni** – 23 en 24 juni. Volks spelen en manifestaties in de straten rond de San Giovanni in Laterano.

► **Santi Pietro e Paolo** – 29 juni. Kerkdienst in de Sint-Pietersbasiliek voor het meest prestigieuze religieuze Romeinse feest ter ere van de H. Petrus en de H. Paulus.

► **Festival internazionale delle Letterature** – Eind juni-begin juli. Basilica di Massenzio, Foro Romano. Tijdens het internationaal literatuurfestival is een tiental avonden gewijd aan de internationale literatuur. Bijeenkomsten, lezingen, ontmoetingen met auteurs, tentoonstellingen en concerten. www.festivaldellelettere.it

JULI

► **Festa de' Noantri** – 16-30 juli. Feest ter ere van de Vergine del Carmine, patroonheilige van Trastevere. Processies, muziek en culturele evenementen. www.festadenoantri.it

AUGUSTUS

► **Santa Maria Maggiore** – 5 augustus. Licht- en geluidsspektakel op de voorgevel van de Santa Maria Maggiore, ter herdenking van de mirakelsneeuw die voorafging aan de bouw van de basiliek.

SEPTEMBER

► **RomaEuropa** – Eind september. Iedereen die iets betekent in het

moderne theater, dans, muziek enzo voort verzamelt gedurende drie maanden in Rome. www.romaeuropa.net

► **Biennale Internazionale dell' Antiquariato** – Eind september-begin oktober, even jaren. In het Palazzo Venezia. www.biennale-antiquariato.roma.it

OKTOBER

► **Fotografia** – Eind oktober. Internationaal festival van de hedendaagse fotografie, georganiseerd door het MACRO. www.fotografiafestival.it

► **Festa del Cinema** – Eind oktober. Internationaal filmfestival in het Auditorium Parco della Musica. www.romacinemafest.it

NOVEMBER

► **Roma Jazz Festival** – 1ste week van november. Festival met jazzconcerten in het Parco della Musica. www.romajazzfestival.it

► **Festival Internazionale di Musica e Arte Sacra** – Begin november. Concerten in de vier basilieken van Rome. www.festivalmusicaeartesacra.net

► **RIFF - Festival van de onafhankelijke film** – Eind november. Er worden Italiaanse en buitenlandse films vertoond. www.riff.it

DECEMBER

► **Kerstmis** – Plechtige middernachtmissen in de kerken Santa Maria Maggiore en Santa Maria in Aracoeli. Pauselijke zegen *urbi et orbi* op het Sint-Pietersplein. **Kerstmarkt** op het Piazza Navona.

► **Capodanno** – Op 31 december wordt een concert en vuurwerk georganiseerd op het Piazza del Popolo.

PIAZZA NAVONA - CAMPO DE' FIORI ★★★

Rome is het centrum van de wereld en de wirwar aan steegjes rond het sierlijke Piazza Navona en het bedrijvige Campo de' Fiori vormt het centrum van Rome. Deze wijk vol renaissancepanden, barokkerken en bruisende fonteinen is een van de bekendste en ook een van de meest toeristische van de stad. Neem de tijd om rond te dwalen in de omliggende *vicoli*. U ontdekt steeds nieuwe schaduwrijke pleintjes, verrassende uithangborden, onverwachte balkons, een tweeduizend jaar oude trap... En overal voelt u een levensvreugde die u nergens anders in de stad terugvindt.

► **Bereikbaarheid:** Bus C3, 30, 70, 81, 87, 130, 492 en 628. De wijk wordt afgebakend door de Corso del Rinascimento, de Tiber, de Via Savelli en de Via Parione.

Detailkaart van de wijk blz. 35. Uitneembare vouwkaart D4.

► **Aanrader:** Start de dag met een kopje koffie in een van de cafés op het Campo de' Fiori. Zo kunt u meegenieten van het gebeuren op de markt ertegenover.

32

Piazza Navona ★★★

Dit plein behield de smalle en langwerpige vorm die het kreeg van Domitianus toen hij in 86 een stadion liet bouwen voor zijn Griekse spelen. Nu is het een voetgangersgebied en een gezellig en levendig plein. Atleten en dichters hebben plaatsgemaakt voor tekenaars, mimespelers, muzikanten en straatartiesten die er 's avonds hun kunsten komen vertonen.

In het midden van het plein staat de **Fontana dei Quattro Fiumi**★★★ of Vierstromenfontein, een barokmeesterwerk dat **Bernini** in 1651 voltooide. De beelden symboliseren vier rivieren, namelijk de Donau, de Ganges, de Rio de la Plata en de Nijl. Ze stellen de vier werelddelen voor. De legende vertelt dat de figuur van de Nijl gesluierd is

zodat hij de kerk Sant'Agnese in Agone, die ontworpen werd door Bernini's rivaal Borromini, niet zou zien. In werkelijkheid betekent dit dat de bron van de Nijl destijds nog niet bekend was. De centrale figuur op de **Fontana del Moro**, in het zuiden, werd ontworpen door Bernini. De **Fontana del Nettuno** aan de noordzijde van het plein dateert van eind 16de eeuw.

Sant'Agnese in Agone ★★

Via di Santa Maria dell'Anima 30/a -
☎ 06 68 19 21 34 - www.santagneseinagone.org - di.-zo. 9.00-13.00 u en 15.00-19.00 u (zo. tot 20.00 u).
In de 8ste eeuw werd een kapel gebouwd op de plek waar de H. Agnes een marteldood zou zijn gestorven. Paus Innocentius X gaf Girolamo

Het Piazza Navona geldt als een van de mooiste pleinen van Rome. Op de voorgrond herkent u de Fontana del Moro.

33

Rainaldi en zijn zoon Carlo in 1652 de opdracht de kapel om te bouwen tot familiekapel, grenzend aan zijn paleis. Tussen 1653 en 1657 zette **Borromini** deze werken voort. Uiteindelijk voltooide een groep architecten het gebouw later in die eeuw. Borromini ontwierp een deel van de koepel en de voorgevel, wat ook is te zien aan de holronde beweging en de gebogen lijnen van de klokkentorentjes. Het **interieur**★, in de vorm van een Grieks kruis, is prachtig: de openingen in de pilaren van de koepel maken er een achthoek van. Bij de altaren hangen fraaie marmeren panelen, werken van leerlingen van Bernini. Het stucwerk, het bladgoud en de schilderijen staan veraf van de sobere interieurs van Borromini en werden aan het eind van de 17de eeuw toegevoegd.

Santa Maria della Pace ★

*Arco della Pace 5 - ma., wo. en za.
9.00-11.45 u.*

Deze kerk, waarvan de voorgevel in de 17de eeuw gebouwd werd door **Pietro da Cortona**, bezit een bijzonder originele plattegrond in de vorm van een kort rechthoekig schip en een achthoekig deel met koepel. Onder het schip, bij de boog van de eerste kapel aan de rechterzijde, ontdekt u de vier **Sibillen**★, die Rafaël in 1514 schilderde.

Chiostro del Bramante ★

Toegang tot de kloostergang links van de kerk - www.chiostrodelbramante.it - dag. 10.00-20.00 u (za.-zo. tot 21.00 u) - uitstekende tijdelijke

tentoonstellingen. Cafeteria op de bovenverdieping (📍 blz. 126).

De kloostergang dateert van 1504 en is een van de eerste werken die **Bramante** (1444-1514) in Rome vervaardigde. Het ontwerp geeft al blijk van de interesse van de kunstenaar voor de architectuur en technieken van de oudheid.

Museo Nazionale Romano - Palazzo Altemps ★★★

Piazza Sant'Apollinare 46 - 📞 06 39 96 77 00 - www.museonazionaleromano.beniculturali.it - di.-zo. 9.00-19.45 u (kassa sluit 1 uur vroeger) - € 10, combinatiekaartje € 12, 3 dagen geldig in het Museo Nazionale Romano (Crypta Balbi, Palazzo Massimo alle Terme en Terme di Diocleziano) + € 3 tijdens een tijdelijke tentoonstelling.

Dit museum is weinig bekend bij het grote publiek, maar is een van de mooiste musea van Rome en dat om twee redenen. Ten eerste dankzij de

collectie van kardinaal Ludovisi, een van de grootste Romeinse verzamelingen uit de 17de eeuw. Ten tweede dankzij het bijzonder elegante palazzo waarin het museum is ondergebracht. De bijzondere beelden uit de oudheid die u in dit museum ziet, werden gedeeltelijk in de 17de eeuw gerestaureerd door Algardi en Bernini. Geheel in tegenstelling tot de huidige gewoonte om de oorspronkelijke stijl te behouden, vormt de combinatie van antieke beeldhouwen en barokelementen juist het originele karakter van deze collectie. Behalve het museum loont ook het gebouw zelf met zijn weelderige fresco's en prachtige plafonds uit de 15de en 16de eeuw de moeite. Bewonder daarom eerst het mooie binnenplein dat Sangallo ontwierp.

Tot de pronkstukken van het museum behoort het beeld **Ares Ludovisi★★** op de eerste verdieping, net voorbij de **Sala delle Prospettive Dipinte**. De rechtervoet van het standbeeld, het hoofd van de cherubijn en het handvat van het

UIT ETEN

Al Pompieri	12
Baguetteria del Fico	56
Beppe e i suoi Formaggi	45
Cul de Sac	8
Da Alfredo e Ada	24
Enoteca L'Angolo Divino	5
Filetti di Baccalà	3
Forno di Campo de' Fiori	75
Hostaria Costanza	41
Il Pagliaccio	34
Orso 80	6
Orto di Maramao	59
Osteria da Fortunata	40

Pianostrada	63
Pizzeria Da Baffetto	60
Sto Bene	26
Yotvata	46

IETS DRINKEN

Barnum Café	4
Caffetteria-Bistrot Chiostro del Bramante	3
Coromandel	34
Enoteca il Gocchetto	1
Supplizio	31

WINKELN

Chez Dede	35
Ibiz Artigianato	6
Lela	30
Libreria del Viaggiatore	38
Retrò	5
Salumeria Roscioli	2
SBU (Strategic Business Unit)	42
Society Limonta	43

UITGAAN

Fluid	3
Jerry Thomas Speakeasy	12

UIT ETEN

Antipasti en *primi piatti* zullen u zonder twijfel ontroeren! Lekkerbekken maken een ommetje langs het getto en Testaccio om er gerechten te proeven die het resultaat zijn van een eeuwenoude traditie. Osteria's en pizzeria's serveren lekkere, klassieke gerechten maar ook gastronomen zullen niet ontgoocheld zijn: vernieuwende chefs vinden sinds enkele jaren de Romeinse keuken opnieuw uit. Heel wat adresjes zijn jammer genoeg gesloten in augustus.

📍 Onderstaande adressen vindt u terug op de **uitneembare vouwkaart** aan de binnenzijde van het omslag;

zoek het overeenkomstige nummer (bv. 1). De aanwijzingen in het rood verwijzen eveneens naar deze kaart. De meeste adressen staan ook aangeduid op de detailkaart van de verschillende wijken.

📍 'Uit eten', blz. 23 en 'Gastronomie', blz. 168.

Piazza Navona - Campo de' Fiori

Detailkaart van de wijk blz. 35

MINDER DAN € 25

63 **Pianostrada – D5** - Via delle Zoccolette 22 - ☎ 06 89 57 22 96 - di.-zo. 13.30-16.00 u en 19.00-23.30 u. U eet hier zowel uitstekende streetfood als verfijnde gerechten. Neem plaats op de mooie binnenplaats die wel een overdekte tuin lijkt.

26 **Sto Bene – D5** - Piazza della Trinità dei Pellegrini 88 - ☎ 347 156 28 51 - ma.-za. 10.00-24.00 u, zo. 10.00-19.00 u. In deze wijnbar op de hoek van het Palazzo Spada kunt u ook iets kleins eten of soep, lekkere hammen en kazen en allerlei panini's afhalen. Ook goede pasta en olijfolie om mee naar huis te nemen.

24 **Da Alfredo e Ada – C4** - Via dei Banchi Nuovi 14 - ☎ 06 687 88 42 - di.-za. 12.00-15.00 u en 19.00-22.30 u. Hier eet u wat de pot schaft, net zoals thuis. De eenvoudige, Romeinse gerechten lokken heel wat vaste klanten. Ze drinken er graag een glaasje wijn bij uit de streek Castelli Romani (Frascati en Marino).

114

© M. Milovanovic/ImageROKER/Agf Fotostock

Duik af en toe een smal straatje in om een gezellige trattoria te ontdekken.

© Will Norton/Shutterstock.com

De ovenverse broodjes, pizza's en koekjes van Forno Campo de' Fiori vallen niet alleen bij de lokale bevolking in de smaak, ook toeristen komen er aan hun trekken.

56 Baguetteria del Fico – C-D4 - Via della Fossa 12 - ☎ 06 96 04 55 41 - ma. 11.00-16.00 u, di.-zo. 11.00-24.00 u. Een niet te missen *paninoteca* die uw zintuigen verwent met een kennismaking met traditionele Italiaanse producten.

75 Forno di Campo de' Fiori – D5 - Campo de' Fiori 22 - ☎ 06 68 80 66 62 - www.fornocampodefiori.com - ma.-za. 7.30-14.30 u en 16.45-20.00 u - *gesl. za.middag in juli-aug.* Ander filiaal: Vicolo del Gallo - dag. 10.30-16.45 u. Een historische 'oven' in deze wijk met pizza's, panini's en zoete specialiteiten. Ook de inwoners van de wijk komen hier graag smullen van de pizza's en broodjes die warm uit de oven komen.

3 Filetti di Baccalà – D5 - Largo dei Librari 88 - ☎ 06 686 40 18 - ma.-za. 17.00-23.00 u - *gesl. aug.* Dit huis is een omweg waard vanwege de authentieke sfeer en de specialiteit: gepaneerde en gefrituurde kabeljauwfilet, geserveerd met de beroemde Romeinse salade van *puntarelle* (bladcichorei), op smaak gebracht met knoflook en ansjovis.

59 Orto di Maramao – C5 - Via del Pellegrino 85 - ☎ 06 64 00 39 24 - dag. 9.30-22.00 u. Acht tafels staan op elkaar gepakt in dit charmante vertrek vol rekjes volgestouwd met wijnflessen, kruidendozen en potten. Voor een vitaminerijke soep of een verse salade.

60 Pizzeria Da Baffetto – C4 - Via del Governo Vecchio 114 - ☎ 06 686 16 17 - www.pizzeriabaffetto.it - dag. 12.00-15.30 u en 18.00-1.00 u. Een historisch adresje voor een heerlijke *pizza alla romana*.

8 Cul de Sac – D4 - Piazza Pasquino 73 - ☎ 06 68 80 10 94 - www.enotecaculdesacroma.it - dag. 12.00-0.30 u - *gesl. 25-26 en 31 dec.-1 jan.* Deze wijnbar tegenover het beroemde beeld van Pasquino dankt zijn naam (letterlijk 'doodlopende straat') aan zijn lange smalle vorm. Een ruime keuze van wijnen en uitstekende gerechten.

5 Enoteca L'Angolo Divino – D5 - Via dei Balestrari 12/14 - ☎ 06 686 44 13 - www.angolodivino.it - di.-za. 11.00-15.00 u en 17.00-1.30 u, zo. 17.00-1.30 u - *gesl. 2 weken in aug.* Deze wijnbar dicht bij het Campo de' Fiori is ideaal voor liefhebbers van lekkere wijn die ook houden van kaas en antipasti. De hapjes bestaan onder meer uit taartjes en opgerolde cake. Er worden regelmatig proeverijen georganiseerd.

WINKELN

Overal in de stad, en dan vooral in het historisch centrum, vindt u ambachtelijke producten, antieke voorwerpen, culinaire specialiteiten en natuurlijk ook kleding voor iedere smaak en alle stijlen.

 Onderstaande adressen vindt u terug op de uitneembare vouwkaart aan de binnenzijde van het omslag; zoek het overeenkomstige nummer (bv. 1). De aanwijzingen in het rood verwijzen eveneens naar deze kaart. De meeste adressen staan ook aangegeven op de detailkaart van de verschillende wijken.

134 Piazza Navona - Campo de' Fiori

Detailkaart van de wijk blz. 35

BOEKEN

38 **Libreria del Viaggiatore – C5** - Via del Pellegrino 165 - ☎ 06 83 50 34 90 - www.libreriadelviaggiatore.net - ma.-za. 10.00-19.30 u. Deze 'boekhandel van de reiziger' biedt vooral reisgidsen aan, wat dacht je, en allerlei teksten over Italiaanse steden en landschappen, geschreven door veel bekende auteurs.

DECORATIE EN DESIGN

30 **Lela – D5** - Via dei Pettinari 37 - ☎ 06 87 77 57 92 - www.lelacasa.com - ma.-za. 11.00-19.30 u. Eenvoudige en ongewone voorwerpen voor uw interieur en het leven van elke dag. In dit decoratiewinkeltje in grijs en wit vindt u beslist leuke aandenkens voor uzelf en de thuisblijvers.

5 **Retrò – C4** - Piazza del Fico 20/21 - ☎ 06 68 19 27 46 - www.retrodesign.it - ma.-za. 11.00-13.00 u en 16.00-20.00 u. Voor de liefhebbers van vintage: verlichting en vazen uit de jaren 1940 tot 1970, juwelen van bakeliet, verzamelobjecten zoals de Egg Chair van Arne Jacobsen en de Blu Blu Sofa van Pierre Paulin.

43 **Society Limonta – D4** - Piazza di Pasquino 6 - ☎ 06 683 24 80 - www.societylimonta.com - di.-za. 10.30-19.30 u. Een goed adres als u op zoek bent naar mooi linnengoed. U vindt hier tafellakens, servetten en lakens in originele kleuren en verschillende stoffen (linnen en katoen).

GASTRONOMIE

2 **Salumeria Roscioli – D5** - Via dei Giubbonari 21 - ☎ 06 687 52 87 - www.salumeriaroscioli.com - ma.-za. 8.30-20.30 u. Ruime keuze vleeswaren en wijn in deze winkel waar u de producten ook kunt proeven. Niet ver hiervandaan bakt de oven van dit huis de hele dag door brood en pizza's (Via dei Chiavari 34 - ma.-za. 7.00-19.30 u).

LEDERWAREN

6 **Ibiz Artigianato – D5** - Via dei Chiavari 39 - ☎ 06 68 30 72 97 - www.ibizroma.it - ma.-za. 10.00-19.30 u. Vader Nepi gaf zijn passie voor leder door aan zijn dochter. In hun kleine winkel bewerken Elisa en haar vader Fulvio deze nobele materie tot tassen en tot klassieke of minder klassieke accessoires die ze verkopen tegen zachte prijsjes.

MODE

35 **Chez Dede – C5** - Via di Monserato 35 - ☎ 06 83 77 29 34 - www.chezdede.com - ma. 15.30-19.30 u, di.-za. 10.30-19.30 u. In het atelier van dit Italiaans-Franse merk hangt een unieke, gesofisticeerde sfeer. Creaties voor mannen, vrouwen en de woning.

42 **SBU (Strategic Business Unit) – D4** - Via di San Pantaleo 69 - ☎ 06 68 80 25 47 - www.sbu.it - ma.-za. 10.00-19.30 u, zo. 12.00-19.00 u. Jeans en sportkleding, maar ook kostuums op maat in een elegante en toch casual stijl.

Pantheon

Detailkaart van de wijk blz. 44

LEDERWAREN

41 **Sandali and Ballerinas – D5** - Via del Pie' di Marmo 30 - ☎ 06 69 92 39 97 - www.sandaliballerinas.com - dag. 10.00-19.30 u. Een paradijs voor schoenenliefhebbers. Hier verkoopt men met de hand en volgens de traditie gemaakte sandalen en ballerina's. U hebt er een heel ruime keuze, alle klassieke modellen vindt u hier. Reken op € 100.

DECORATIE EN DESIGN

8 **Emporio Roma – D5** - Via Monterone 2/A - ☎ 06 94 36 40 10 - www.emporioroma.it - ma. 15.30-19.00 u, di.-za. 10.30-19.00 u. Een mooie ruimte, volledig in het grijs, voor deze nieuwe etalage voor Italiaans en internationaal design op een steenworp afstand van het Piazza Navona. Decoratieve voorwerpen en meubelen.

7 **Fratelli Bassetti Tessuti – D5** - Corso Vittorio Emanuele II 73 - ☎ 06 689 23 25 - www.fratellibassetti.com -

ma. 15.30-19.30 u, di.-vr. 9.30-19.30 u, za. 10.00-19.00 u. Deze winkel werd in 1954 opgericht door twee broers. Verspreid over twee verdiepingen vindt u meer dan tweehonderdduizend stoffen. Er wacht u een gigantisch aanbod aan kleuren, tinten en texturen... wees voorbereid op een heuse schattenjacht!

MODE

44 **Spazio Espanso – D-E4** - Via dei Bergamaschi 59 - ☎ 06 97 84 27 93 - ma.-za. 10.00-20.00 u. Conceptstore waar extreme soberheid en etnische stijlen worden gecombineerd, met als resultaat heel trendy kleding en accessoires.

GASTRONOMIE

9 **Confetteria Moriondo & Gariglio – D4** - Via del Pie' di Marmo 21-22 - ☎ 06 699 08 56 - dag. 9.00-19.30 u. De specialiteit van de hofleverancier van het huis Savoye is sinds 1850 chocolade.

PAPIERWAREN

12 **Campo Marzio Design – D3** - Via di Campo Marzio 41 - ☎ 06 68 80 78 77 - www.campomarziodesign.it - dag. 10.00-20.00 u. Een winkel met naam en faam sinds 1930. Pennen en vulpennen, kaarthouders en agenda's van namaakleder in diverse kleuren. Een kleurrijke winkel met kwalitatief handwerk.

VOETBAL

19 **AS Roma Store – D-E4** - Piazza Colonna 360 - ☎ 06 69 78 12 32 - www.asromastore.it - dag. 10.00-19.00 u. De officiële fanshop van AS Roma. Een aanrader voor iedereen die zich een echte tifosi (supporter) wil voelen.

Vertaling Anja De Lombaert
Omslagontwerp Keppie & Keppie
Omslagfoto f11photo/Shutterstock.com
Ontwerp binnenwerk Keppie & Keppie
Oorspronkelijke titel Le Guide Vert Rome Week-end
Oorspronkelijke uitgever Michelin, Parijs
Directie Philippe Orain
Uitgevers Maura Marca (Michelin), Lieven Defour (Lannoo)
Redactie Chiara Arcini, Sara Fredaigue, Stéphane Guégan, Sophie Lhéraud, Manuela Magni, Maura Marca, Juliette Rolland, Delphine Storelli

Cartografie Theodor Cebra, Mihăiță-Cristian Constantin, Costina-Ionela Tarcea, Thierry Lemasson
Stadskaarten: © MICHELIN en © 2006-2017 TomTom.
This material is proprietary and the subject of copyright protection, database right protection and other intellectual property rights owned by TomTom or its suppliers. The use of this material is subject to the terms of a license agreement. Any unauthorized copying or disclosure of this material will lead to criminal and civil liabilities.

Met dank aan ATAC - Azienda Trasporto Autoferroviario del Comune di Roma, Dominique Auclair, Isabelle Corradi, Hervé Dubois, Maria Gaspar, Bogdan Gheorghiu, Pascal Grougon, Andreea-Karina Gruia, Valérie Lajoinie, Léonie Piraudeau, Sophie Roques, Marie Simonet

© Cartografie: Michelin

© Nederlandse tekst: Uitgeverij Lannoo, nv, Tielt, 2019

Het redactieteam heeft de grootste zorg besteed aan de samenstelling en de controle van deze gids. Maar omdat de gegevens voortdurend gewijzigd worden, moet de praktische informatie (prijzen, adressen, bezoeken, telefoonnummers, bezienswaardigheden, internetadressen...) worden beschouwd als een aanwijzing. Het is dan ook best mogelijk dat bepaalde info bij het verschijnen van deze gids niet helemaal correct of volledig is. Wij kunnen daar niet verantwoordelijk voor worden gesteld. Deze gids bestaat voor en door u; u bewijst ons dan ook een grote dienst door eventuele tekortkomingen of vergissingen te melden. Aarzel niet om ons uw opmerkingen en suggesties over de inhoud van deze gids mee te delen. Bij een eerstvolgende bijgewerkte editie zullen wij daar rekening mee houden.

Contactadres	De Groene Reisgids Uitgeverij Lannoo Kasteelstraat 97 B-8700 Tielt degroenereisgids@lannoo.be	De Groene Reisgids Uitgeverij Terra Lannoo bv Postbus 23202 1100 DS Amsterdam Zuid-Oost info@terralannoo.nl
---------------------	---	---

www.lannoo.com

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

D/2019/45/217 - NUR 512 - ISBN 978-94-014-5740-8